

Posudek školitele na:

"Šárka Zárubová, DiS. Problematika týraných dětí. Biblicko-psychologická reflexe, Diplomová práce. Praha: UK v Praze, Husitská teologická fakulta, 2012, 81 s."

Předkládaná magisterská práce studentky Š. Zárubové má obsahově věcný vztah k praktické teologii k oboru poimenika a předloženou práci míním posuzovat z metodického, obsahového a formálního hlediska. Pokud jde o metodu hodnocená práce **nedefinuje explicitně metodiku** zpracování zmíněné problematiky.

Text předložené práce tvoří, se Závěrem, Abstraktem a cizojazyčným shrnutím celkem 14 kapitol (75 s.); potom následuje Seznam použitých publikací, slovníků, sborníků, časopisů a internetových zdrojů, dále Přílohy: Příklady linky bezpečí a Dotazník celkem 6 s., které nejsou číslovány celkový počet stran je tedy 86. Předkládaná diplomová práce tvoří kompaktní celek a všechny její součásti se vztahují k týrání, zanedbávání, zneužívání a adopci dětí v současné situaci ČR a k ústavní péči o děti. Nyní podrobněji k obsahu jednotlivých částí práce.

V Úvodu autorka jednak upozorňuje na to, že se počet týraných, zneužívaných a zanedbaných dětí v ČR stále zvyšuje, a to má autorku k tomu, aby se tím osobně zabývala (s.9-10). Obsah druhé kapitoly nazvané: „**2.Biblický pohled**“ (s.11-16), pojímá v sobě celkem 6 kratších celků, v nichž si autorka všímá starozákonního i novozákonního pojetí dětí, poslání křesťanských rodičů ve výchově jejich dětí (o tom viz 8 zásad, s. 14n) a katecheticko-výchovným posláním církve (s. 15n). **Třetí i čtvrtá** kapitoly velmi zřetelně přibližují mezi neoborníky málo známé syndromy týrání dětí (s.17-34), kterými jsou: „syndrom bitého dítěte“ (60. léta 20.století), nebo „neúrazového poranění“ (70.léta), „syndrom třeseného dítěte,“ který popsal lékař J.Caffey (S.26); dále pojednává autorka o syndromu CAN (angl. Child Abuse and Neglect), který, podle Zdravotní komise Rady Evropy z roku 1992, zahrnuje v sobě: „psychické a fyzické týrání, sexuální zneužívání, zanedbávání, šikanování, systémové týrání a sekundární viktimizaci. Jako poslední reflektovaný je Münchhausenův syndromu by proxy, objevený britským lékařem R.Meadowem a jde v něm o specifickou podobu týrání dětí otcem nebo matkou, a to tím, že před lékařem vymýšlejí, zveličují příznaky tělesného, duševního onemocnění dítěte až do krajnosti. Je to syndrom spojený s psychickou poruchou jednoho z rodičů dítěte (s.27). Závěrečná část čtvrté kapitoly zkoumá, jak předcházet zmíněnému syndromu CAN (s.33-35).

V páté a šesté kapitole autorka zkoumá jednak poslání Fondu ohrožených dětí v činnosti Klokánku (s.36-39), který nabízí „přechodnou rodinnou péči na dobu, dokud se děti nemohou vrátit zpět do své rodiny, nebo dokud pro ně není nalezená trvalá náhradní rodinná

péče“ (s.36). Obsah obou kapitol jednak přibližuje čtenářům vlivy ústavní výchovy na děti v dospělosti, jak je prezentuje výzkum Matějčka (1997), z něhož vyplývá, že ústavně vychované děti „mají nízkou společenskou kompetenci, nízkou úroveň školního vzdělání“ a „muži vykazují mimořádně vysokou míru kriminality“ včetně mnohých problémů s láskou a se sexuálními vztahy (s.43-44).

Obsahy 7.-11. částí věnuje autorka problematice osvojení v Bibli, potom postupům kdo, kdy, jak si může osvojit dítě na základě aktuálně platných legislativních předpisů (s.45-47) a pojednává v této souvislosti o „přímé“, „nepřímé“ a „otevřené adopci“ (45-51) a přibližují čtenářům jsoucí formy náhradní rodinné péče o děti a informuje o možnostech pomoci týraným dětem v současné společnosti (s.52-58).

Dvanáctá kapitola představuje dotazníkový výzkum problematiky týraných dětí, obsahuje celkem 17 otázek, z nichž 1-8 se týkají domácího násilí, 9-10 šikany a 12-17 jde o chování lidí s podobnou zkušeností. Výzkumu se zúčastnilo celkem 30 respondentů, z toho 6 je věřících a 24 ateistů. Z průzkumu vyplývá zjištění, že problém týrání, zanedbávání a zneužívání dětí je poměrně značně rozšířený v rodinách ČR a týká se to podle odhadů až 40 tisíc dětí. K výzkumu připojuje autorka ještě svou osobní zkušenost s jednou holčičkou, kterou týrala matka (13.kapitola, s.65).

Z formálního hlediska tato práce obsahuje všechny předepsané součásti, poznámkový aparát autorka umístila pod čárou a poznámky čísluje pořadovými čísly od 1-161. Z celkového počtu odkazů na poznámky autorka 81krát odkazuje na literární prameny slovy: „převzato“ a 59krát „volně citováno“. Z toho tedy vyplývá jednak zjištění, že autorka přísně odlišuje, které myšlenky od koho přejímá a které volně parafrázuje, jednak je z toho evidentní i to, že diplomová práce **nemá samostatný charakter, nýbrž kompilační**. Ostatní kritické poznámky k této práci přenechávám oponentskému posudku.

Ale vzhledem k tomu, že předkládaná magisterská práce reflektuje jak některé aktuální biblicko-teologické a eticko-sociální hodnoty křesťanského soužití mezi rodiči a dětmi (láska, porozumění, víra, naděje atd.) a poslání církve v náboženské výuce a výchově dětí, tak také prezentuje lapidárně současné palčivé problémy dětí v ČR a jejich legislativně-ústavní řešení včetně prevence, doporučuji ji k obhajovacímu řízení. Po úspěšné obhajobě navrhuji tuto **práci klasifikovat dobře (3)**.

V Praze dne 15.7. 2012

Posudek vypracoval školitel:

Prof. ThDr. Ján Liguš, Ph.D.